

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 250 Lei. — Șase luni 130 Lei. — Trei luni 75 Lei. — Pentru străinătate un an 500 Lei. — Pentru America 4 Dolari.

Ziarul apare Marți și Vineri

Prețul inserțiunilor: un șir pe 4 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Cum lucrează sectele

Astăzi se poate observa mai mult ca oricând o intențită activitate între făuritorii de religii nouă și între reformatorii religioși, — așa că dacă sântem înzestrați cu mai multe secte, avem în schimb același număr de false doctrine.

E greu pentru fiii satanei să pătrundă tainele care stau la baza doctrinei, căci numai «fiii lui Dumnezeu» sânt inițiați în aceste taine. — Forma, în parte, se poate cunoaște. Am asistat la un serviciu al așa zisilor pocăiți. Pe câteva scaune micute, mai multe femei și bărbați, complect analfabeți, stăteau cu mâinile încrucișate pe pept, cu gândul așurit și cu ochii ațintiți asupra unui «predicator» care silabizea cu pretenție de cunoscător textul sf. Scripturi.

Pentru omul cu oarecare cultură, toată «înțelepciunea» acestui preot neprețuit, se reducea la o simplă notă ridicolă. Citatele din scriptură abundă, spre întărirea falșelor teorii, citate și arbitrar interpretate.

De regulă predică lor se începe cu Adam, merge până la Mântuitorul, se înapoiază la Avram, apoi la Ioan Botezătorul și așa pe rând, dela David la Corințeni și dela Romani la Noe, predicatorul se pierde în vorbiri fără rost, neștiind nici el ce a spus adică și ce ar mai vrea să spună.

Dar, predicatorul e și mare exeget. Citește: a doua lege 4, 19 și explică: «Dumnezeu ne oprește ca nici odată să nu ne uităm la cer spre a vedea soarele, luna și stelele și să ne închinăm lor», — ca și cum nu din acestea am cunoaște mai bine atotputernicia dumnezeului Creator. Așa se tâlmăcește ori ce loc.

Tradiția nu-i recunoscută, și primesc nepăsătorii explicarea că de n'ar fi fost tradiția, nici Scriptura n'am fi avut-o.

Întrebă-i despre celelalte științe, — vor da din umeri. Referitor la pământ, spun că dedesubt e foc, apoi apă, apoi pământ, apoi... apoi... nu mai știu ce. Istorie bisericească, profană, exegeză, ermi-neutică, arheologie biblică, etc. etc. acestea nu pot să încapă în mintea «pocăiți» alu-necată spre prăpastia pierzării sufletești. Singur cuvântul lui Dumnezeu depus în sfânta Scriptură e dător de glas pentru ei, ear acest cuvânt se explică atât de falș, încât e o adevărată profanare pentru te-zaurul de dumnezeiești învățături.

Metamorfoza e din cele mai grabnice: seara ciubotar sau samsar de cai, mirean înzestrat cu bună doză de vorbărie, dimi-neată cunoscător profund al sfintelor cărți, «preot» și chemător al oilor rătăcite de

turmă la «pocăiță», cu un cuvânt: Mare Teolog — într-o noapte singură.

Unde este transmiterea sfântului dar pentru preoții lor, cari sânt aleși de «comunitate»? Au ei puterea săvârșirii pre-tinselor taine pe care cred că le respectă? Întrebarea nu așteaptă răspuns.

Văzându-se combătut și biruit «po-căitul» exclamă: «Nu sântem contrari, Doamne păzește, nici unei învățături bise-ricesti sau așezământ al «legii vechi», ci numai contrari ai păcatelor pierzătoare de suflete». Ca și când biserica n'ar propo-vedui lucrul acesta...

Dar cuvintele lor învâle adevărul, ele sânt tainicul sunet al șarpelui cu clo-peței ce atrag victima. Sub haina cucernică a pocăiței s'ascund tendințe de subminare a bisericii și a neamului.

Pocăitul dela noi nu recunoaște inru-direa cu frații de sânge, — pentru el «frați» sânt toți dușmanii românismului de pre-tutindeni.

Românii nepocăiți sânt priviți cu ură. Scăderile lor sânt cercetate, exploatare și pe uscăturile societății româno-creștine se ridică scheletul rătăcitoarei secte cu învătătura de fum.

Dacă biserica lui Hristos nu cunoaște ca hotăr naționalitatea, nu-i mai puțin adevărat că a te prinde în hora celor cu rele gânduri ascunse, disprețuindu-ți nea-mul, nu e creștinesc, ci un josnic principiu răsărit din negura sufletelor lipsite de sim-țire omenească.

Se naște întrebarea: E oare serios pericol lățirea acestei secte?

Dacă are teren unde ignoranța nu-i înrădăcinată, se stinge dela sine. Dar, dacă terenul e întelenit, sămânța stricăciunii prinde rădăcini.

Sufletul «massetor dornice de a începe intrupată legătură cu Dumnezeu, e prins în mreaja meșteșugit aruncată în apele tur-buri ale vremurilor noastre.

Astfel, poporul «căpat de sub milenara asuprire, intră sub altă stăpânire tot așa de amenințătoare ca cea dintâi.

În deosebi dacă avem în vedere ținu-turile sărace cu parohii vacante, și cu locuitorii în majoritate analfabeți, nu e mirare că dolarul pus în serviciul ideilor sectare pătrunde și corupe sufletul invol-burat al poporului fără conducător. Negu-storii de vorbe goale, farisei de răspântii cântă meșteșugit pe coarda sensibilă a sufletului, storcând chiar lacrimi din ochii ignoranților ascultători.

Astfel, poporul se pierde, fără să știe, îndepărtându-se de lege și neam. Ar fi

timpul să punem răului hotăr, nu prin per-secutie — pentru că o idee greșită, se in-tinde fiind persecutată, — ci prin trimite-rea de preoți bine pregătiți, dar și după vrednicie retribuiți, în toate locurile ame-nințate de rătăcirile sectare.

Pr. Ștefan Florescu

Călătoria Suveranilor. Familia noastră regală pleacă Duminică, în 6 April a. c., din gara de nord, trece prin Timișoara, și va urma pe ruta Bled-Laibach, de acolo pe la Innsbruck, apoi prin Elveția vor intra în Franța. În Stras-burg, unde înalt comisar e generalul Berthelot, MM. LL. vor sta o zi. La Paris vor fi salutați de președintele republicii, guvern și corpul diplo-matic. După vizita făcută președintelui la Elisée, Suveranul vor depune o coroană pe mormântul soldatului necunoscut. În 13 April MM. LL. părăsesc Parisul, Regina va merge la Nizza, Regele la Biaritz. În 30 April sosire la Madrid, unde vor sta oficial 2 zile, ear timp de 5-6 zile vor călători incognito prin Spania. Din Madrid Suveranul vor pleca spre Bruxelles, apoi la Londra. Aici vor sosi în 12 Mai. Vizita durează trei zile; în 15 Mai plecare spre Paris, ear în 21 Mai întoarcere în țară.

Fundațiunea Gojdu. Am arătat într'un număr precedent (21) al ziarului nostru, cum ar trebui să fie organizată din nou fundațiunea Gojdu. Articolul nostru, reproduc integ de revista Legea Românească, este însoțit și de ur-mătoarele declarațiuni făcute de P. S. Sa epis-copul Roman dela Oradea-Mare:

Mitropolitul Șaguna și Emanul Gojdu, le-gați de o strânsă prietenie personală, împreună au lucrat pentru ridicarea neamului românesc din starea umilită în care era ținut de deten-țiilor puterii de odinioară. Așezămintele lor sânt isvor dător de viață și în România-mare, unde își revărsă binefacerile lor. Au trecut cu mărire în țara nouă, unde și mai mari devin. Eată legea șaguniană dă nouă viață întregii biserici române, ear fundațiunea lui Gojdu e cel mai mare așezământ al culturii tinerimii în România întregită. Am venit săraci în România mare, dar cu suflet bogat în jertfa pentru națiune. Planul I. P. S. mitropolit Nicolae denotă o înțelegere largă a intențiilor fondatorului Gojdu. Educația morală și fizică a tinerimii e o necesitate imperativă. Nu numai o generație intelectuală, ci și o ge-ne-rație morală și sănătoasă trebuie să servească marelui așezământ al lui Gojdu. Și aceasta numai prin căminuri se poate realiza. Comitetul fun-dațiunii Gojdu va ști să se înalțe la idealul lui Gojdu, și să dea tinerimii căminuri care să fie mândria României mari. Firește, eu nu voi lipsi de a cere un colegiu și pentru Oradea-Mare, locul natal al marelui fiu al Bihariei. Colegiul acela va fi monumentul lui pe locul bine-cuvântat unde s'a născut. Voi solicita și voi ob-ține de sigur, în Oradea-Mare, dela oraș un loc potrivit pentru așezământul celui mai mare fiu al ei, care din mormânt a pregătit tinerimea întregului Ardeal pentru zilele de astăzi...

Procesul studenților complotiști din Bucu-rești. Invinuiri de atentat la viața unor financiari și a unor membri ai guvernului actual, s'a început Sâmbătă d. a. și s'a sfârșit în ziua următoare

târziu la ora 8 dimineața. Jurații au dat verdict de achitare, cu unanimitate de voturi; astfel, curtea cu jurați pronunță achitarea și punerea în libertate a studenților. Publicul a făcut o vie manifestație de simpatie juraților, advocaților apărării, și presei care i-a susținut, apoi s'a împrăștiat în liniște.

Concordatul

— Cuvintele Arhierilor —

Solicitant I. P. S. S. mitropolitul *Pimen* al Moldovei și Sucevei opinionează asupra concordatului cu Vaticanul, I. P. S. S. a declarat, reprezentantului trimis de ziarul Universul, următoarele:

Biserica noastră ortodoxă și-a păstrat de-a lungul vremurilor independența națională. Nu trebuie să știrbim cu nimic, curățenia sufletească și falma care au dat nemărginit concurs statului român, ca să-și mărească hotarele și să se consolideze înăuntru.

Socot, că cei însărcinați de guvern, ca să discute concordatul, ce-l anunță ziarele, nu se vor grăbi.

Eu rog pe Dumnezeu să le dea multă răbdare și, în special, multă prudență.

Concordatul este o chestiune de mult tact politic și socot, că este absolut necesar să se facă o selecțiune serioasă, atunci când va fi nevoie să se discute o chestiune așa de importantă și pentru biserica noastră creștină, și pentru statul român.

Imi aduc bine aminte, că dl prof. Căndea din Cernăuți, a dat acum câțiva timp la iveală o carte, în care arată cu amănunte oficiale faptul, că toate concordatele, au fost inutile și toți luminați popoarele au luptat pentru desființarea acestor convențiuni de prisos.

Eu cred că este suficient ce s'a spus până acum și nu-mi este teamă de nimeni să afirm, că împărtășesc cu totul punctul de vedere al I. P. S. S. mitropolitului Dr. Miron Cristea.

Regret — încheie înaltul prelat — că frații noștri uniți vor să stabilească o legătură cu Scaunul papal dela Roma, ca și cum noi n'am avea altceva de făcut acum, după ce am stabilit o Românie Mare. Eu cred că se va găsi destul patriotim la vreme, ca să nu săvârșim o greșală.

Dela sfințirea unei capele

Cu ocazia sfințirii, din zilele acestea, a capelei din București a Institutului societății ortodoxe naționale a femeilor române, dna *Alexandrina Cantacuzino* a rostit următoarele adânc simțite cuvinte:

Inaltpreașfințite, Atleță Regală, înaltă Domniță, Domnitor ministri, Sfințiți părinți, doamnelor și domnilor. — Acest sfânt locaș, în care putem ridica rugăciunea de slavă a biruinții, a fost sfințit prima oară abia isprăvit în ziua de 8 Septembrie 1916, adică în toată luptelor crâncene ale marelui război pentru unitatea neamului.

FOIȘOARA

Intre altare

— Cuvântare rostită de Prot. militar I. Dăncilă —

Au apărut de curând în volum câteva dintre cuvântările părintelui prototieului militar Ion Dăncilă, sub titlul *Clipe mărețe*, discursuri ținute în timpul din urmă la deosebite ocazii sărbătorești.

Vorbirile acestora sânt dovadă învedereată despre activitatea pastorală militară a autorului lor, și se pot citi cu folos. Volumul se vinde la Biblioteca Arhiepiscopala din Sibiu, cu 20 lei.

Ca exemplu publicăm discursul de mai jos, ținut în toamna anul trecut cu prilejul inaugurării cimetirului eroilor de lângă Dala Săsenă, județul Sibiu. Acolo odihnesc opt sute de eroi, căzuți în luptă cu băvarii, în 24 Septembrie 1916. Intre alții odihnește acolo căpitanul *Mordreanu*; eroul zilei și al regimentului 46, înfațerie din Buzău.

Fraților! Din florile recunoștinții noastre eterne, crescute și înflorite în grădina marelui suflet românesc, din florile hrănite cu sucurile unui pământ întreg și sfințit prin sângele vitejilor necunoscuți, împletit-am cununile, care împodobesc azi crucile acestui cimetir de eroi.

lui. Astăzi avem mulțumirea să desăvârșim opera începută atunci și întreruptă de război, care ne-a împiedicat a zugrăvi capela noastră.

Aici în zilele de răstrite ale ocupațiunii capitalei veneau rânjiții noștri, scumpulți ostași ai țării să se îmbrăbățeze. Aici am îngenușat cu toții la 15 August 1917 și într-un gând cu frații noștri de peste Milcov ceream izbândă de veacuri așteptată. Aici, chiar sub baioneta dușmă, nu a încetat a fi slăvit regele țării, regele tuturor românilor. Aici, avem mândria să putem spune, că nimeni nu a săvârșit și că acest locaș sfânt a fost purtătorul de credință nebiruită a sufletelor românești. Aici, atâta fii scumpulți ai țării și-au dat obșteșcul sfârșit. Intre aceste ziduri umile s'a trăit adânc în toată marea ei tragică epopeea de jertfă a neamului acestuia, care, a cucerit odată mai mult dreptul său la viață. Aici cu limba de moarte ostașul nostru român ne încredință soția și copiii săi, rămași una văduvă, și ceilalți orfani. Aici, îndeplinind porunca sfântă a acestor morți scumpulți, am luat pe cei dinți orfani de război și am pus temelie prin propriile noastre mijloace, fără ajutorul statului, a ocrotirii orfanilor de război din Oltenia și Muntenia, pe când în Moldova tot prin noi, și prin puterile noastre, lua ființă aceeași ocrotire a copiilor țării. Aici, i-am adăpostit și au venit cu noi la acest altar să slăvescă pe Domnul și pe Regele țării și Regina Mamă, Regina vitează când s'au reîntors în capitala lor.

Acestea sânt amintirile ce leagă poporul nostru de așezământul ridicat din dărnicia lui, a acelor mulți, săraci, mișoi și credincioși creștini. Cuibul acesta, clădit pentru slăvirea creștinismului român, este merit astăzi mai mult ca oricând a dăviei noastre familiare și sociale adevărate ei înfățișare, care trebuie să aibă la temelie un profund și sincer creștinism, nu numai în forme, dar și ca substrat adevărat al întregului nostru organism social.

O țară nouă de 17 milioane suflete așteaptă redescoperirea morali și religioasă. Un popor tânăr vânos, sănătos, a cărui viață izbucnește la fiecare pas în ritmuri de idealism, cere a se înălța, cere din toate puterile lui să i se dea hrană sufletească. Ei bine, acestui popor, noi avem datoria să i dăm lumină pe temelia credinței care a fost, este și va rămâne caracteristică însăși a neamului nostru; căci nicădere ca la noi un neam nu a fost menținut în ființă decât prin credință; nicăieri istoria unui popor nu este ca a noastră, o lungă mărturisire de credință; nicăieri o credință și o biserică nu au putut ține piept atâtea vreauri de arândul tuturor cotropitorilor. Nicăieri credința nu a dat loc atâtor războaie, căci apărătorii ai credinței erau Șerban Voevod Cantacuzino, luptând sub zidurile Vienei, și Ștefan cel sfânt la Rădăuți. În numele acestei credințe voevodii noștri ridicau mănăstiri și biserici, care sânt istoria vie a neamului nostru de luptători ai creștinătății.

Această credință în biserica noastră națională trebuie astăzi mai mult ca oricând să o întărim.

Am avut porocul și cinstea să ne întregim neamul, — acum rămâne să-l încheiem în așa

fel, încât să fie o stâncă puternică de neatin. Școala și biserica, mama și familia, sânt apostolii acestei pregătiri sufletești, pe care se reazăm însăși temelie statului. Fără biserică vie, care să pue pe preot la cîntarea vieții fiecărei cetăți; fără școală în contact permanent cu sufletul tineretului; fără o mamă conștientă că este îngerul păzitor al vetrei, fără familie pătrunsă de răspunderea ce o au părinții de sufletul copiilor, mai mult decât chiar de sănătatea lor; fără viață socială care să aibă la temelie credință, solidaritate, o înaltă concepție de moralitate, nu se poate restabili echilibrul de care avem atâtea nevoie. Fie-ne îngăduiți astăzi în ziua în care prăznim după datine ortodoxismul, să cerem ca cu toții să ne reculegem și să ne pătrundem de nevoia de a ne apropia de biserică, de a-i reda rolul activ în diriguirea sufletelor, mai ales a tineretului nostru. Copiii noștri să trăiască, cum o făceau bătrânii, alături de biserică, care să ne strângă pe toți în jurul ei, și sub această înaltă ocrotire să uităm patimile ce ne pot despărți. Aceasta este însăși menirea Societății ortodoxe naționale a Femeilor Române.

Operă de educație națională, în slujba bisericii și a neamului, ea nu urmărește decât întărirea societății românești și pregătirea unor femei de inimă, soții vrednice, mame duloase, cetățene gata la jertfă pentru patrie, creștine adevărate, a căror viață să fie pilă vie pentru urmași. În nădejdea că sămânța ce o aruncăm va da roade binecuvântate și ca operă începută cu atâtea trudă în mijlocul indiferenței unora, dar și a patimilor nelimpceate a celor care se ridică totdeauna în contra oricărei munci cinste, opera aceasta totuși va rămâne spre cinstirea acestor vremuri, arătând viitorilor ce a putut face inițiativa privată în câțiva ani.

Gândul nostru recunoscător se îndreaptă către întreaga Dinastie făcătoare, alături de popor, a României întregite.

Mulțumim din adâncul sufletului AA. LL. Regale Principelui și Principesei României pentru cinstea ce ni-au făcut venind în mijlocul nostru spre a ne îmbrăța. A. S. Regală Principele Carol ridică prin fundația Carol un monument culturii românești, și astfel nădăjduim că se va interesa de opera noastră culturală, ear A. S. R. Principesa Elena, venită din țara din care craii cugetării, domnesc și astăzi peste lume, credem de asemenea că va prețui eforturile făcute de noi pentru propășirea culturală a țării.

Mulțumim I. P. S. Sale Mitropolitului Miron Cristea, înaltul vladică care intrupează nădejdele ortodoxismului român, și tuturor înalților prelați și Sfințiți părinți, mulțumim de asemenea și domnilor miniștri ai instrucțiunii publice și cultelor, și tuturor autorităților care au binevoit a lua parte la această solemnitate.

Diracțiunii acestui așezământ, în special dnei și dlui Perlano, ținem să le mulțumim pentru eforturile făcute, căci prin munca și grija dlor s'au strâns fondurile necesare pentru zugrăvirea acestei capele; mulțumim de asemenea tuturor donatorilor, care cu atâtea bunăvoință au întâmpinat apelul nostru; aici în casa Domnului vor fi în

șirea lor în mormintele acestui cimetir, viața, sacrificiul și memoria lor.

În zilele de grele încercări, ca și în zilele de pace binefăcătoare, aceste morminte din acest cimetir vor fi cartea de aur deschisă a neamului, din care generațiile de azi și cele de mâine vor învăța ceea ce datorăm eroilor țării și ceea ce datorăm propriei noastre conștiințe.

Aceste morminte ne povestesc continuu de gloria celor cari sub gila înverzită își dorm somnul de veci. Aceste altare ne repetă zilnic duloasa poveste a luptelor sângeroase, în care cei mai bravi dintre bravii noștri au dat cea mai strălucită dovadă despre felul cum știe românul să lupte și să moară pentru patrie și tron.

Iubirea de țară, dragostea de tot ce-i românesc, lupta dărză pentru apărarea și conservarea pământului țării, a datinelor țării, este scrisă cu litere de aur pe aceste morminte de eroi.

Aceste morminte deci nu mai sânt, nu mai pot fi indiferente pentru acela, care trăiește pe pământul țării noastre, sfințit prin stropi de sânge ținși din altarul inimii acestor martiri eroi. Ele sânt azi ale noastre ale tuturor, fără deosebire de neam și lege, — ele sânt ale fiilor României

Și am așezat flori pe mormintele martirilor neamului și ai civilizației cu dorință, ca din parfumul lor unit cu admirația noastră a tuturor cari îngenușăm înaintea acestor morminte ca înaintea tot atâtor altare, să se nască acea legătură veșnică și indisolubilă, care ne va lega pentru totdeauna pe noi cei vii, cu memoria acelora, cari din tată în fiu au fărâșit din credință și pieptul lor victoria voevodilor, gloria istoriei și fericirea zilelor de azi.

Binecuvântat fie acest loc de odihnă a voastră, camerazi și frați de sânge, cari compuneți nemuritoare odă de celor opt sute mii de morți cari de bună voie și-au jertfit tineretea și viața pentru înălțarea unității naționale.

Preaslăvit fie de generațiile României pentru vecii vecilor acest cimetir, devenind, prin cel mai mare imbold sufletesc al celor cari odihnesc aici, locașul vie a sacrificiului și biruinții.

În fața dușmanului sufletul acestor eroi n'a cunoscut decât deliciul vitejiei împreună cu dorul câștigării cununii de lauri a biruitorului, în fața durerii ei n'au cunoscut decât creștinăsească resemnare, în fața morții ei n'au văzut decât viața și biruința neamului, sfințind, prin prăbu-

veci binecuvântați; ear dlui pictor Paul Molda li rămânem adanc recunoscători pentru că a primit a ne da tot concursul la desăvârșirea acestei opere.

Școșilor noștri profesori le urăm a face din acest lăcaș focar de lumină, dar mai ales cuib de suflete crestine, ear copilele noastre să-și aducă aminte că fem-ța poate fi podoaba unui neam, dar și nenorocirea sa.

Dumnezeu să ne ajute, ca toate fetele noastre să fie zâne bune, mame și bunice de feți frumoși, viteji și înțelepți.

Anunțăm tuturor P. O. Păr. protopop și O. Păr. preoți, cari au primit spre desfacere Calendarele noastre, că ultimul termen de înapoiere a exemplarelor nevândute este 15 April. n. 1924. După acest termen, nu mai reprimim calendarele numite.

Librăria Arhiepiscopalească, Sibiu

INFORMAȚIUNI

Omagiu. Din capitală se anunță: O seamă de buni români a luat hotărârea, de-a o'cei marile scriitori și profesor N. Iorga un bust, ca omagiu adus aceluia, care a contribuit așa de mult, prin activitatea sa de erudit, să ne facă cunoscuți lumii civilizate din apus.

Act de mulțămire. Din partea subsemnatului și a comitetului parohial, precum și a întregului popor din comuna Merghindeal se aduc cele mai călduroase mulțămiri dui senator *Ignatie Mircea* și deputatului *Constantin Solomonescu* cari au săvârșit mari acte de filantropie și cari au ajutat în special comuna din județul Târnava-mare cu diferite donațiuni pentru biserici și școli. Bisericii noastre din Merghindeal i-au dăruit: Dl. senator *Mircea* 2000 Lei și dl. deputat *Solomonescu* iarși 2000 Lei, pentru procurarea unui clopot. Marimismul act al donatorilor vorbește de la sine.

Pr. Ioan Filipescu.

Ordonanță bună. Consiliul general din Friburg (Elveția) a publicat următoarea ordonanță: *«Acela care în mod public vorbește în termeni insultatori despre divinitate, este pedepsit cu închisoare»*. Această dispoziție, dovedește cum republica elvețiană își dă seamă că divinitatea formează fundamentul moral în organizația de stat, și că prin urmare fiecare cetățean, care insultă dumnezeul, trebuie pedepsit fără cruțare. Așa este în alte țări, — nu însă la noi, unde mulți își bat joc de cele sfinte și înjură în cuvinte josnice dumnezeul, și toate lucrurile bisericesti. S'a înrădăcinat obiceiul scârboș al înjurăturilor de tot felul. Nu numai păturile de jos, dar și păturile culte uzează, în vorbele zilnice, expresii triviale. Un obicei cu totul neuzitat până mai ieri, este că și unii funcționari prin birouri înjură ca la ușa cortului. Necessar ar fi ca și la noi, în țară, să se publice o ordonanță ca cea din Elveția.

Integrite, — precum și al noștri au fost acela, cari prin jertfa lor de sânge au stors admirația lumii față de numele și pământul românesc.

Izvoare nesecate de îmbărbătare și dăruitoare de puteri nouă pentru lupta prezentului și cea a viitorului au devenit aceste movile răslețe, glasul cărora ne cheamă la o viață nouă.

Dascăle cucernice al satelor noastre din apropierea acestor morminte! Adă-ți micuții școlari la aceste altare sfinte, Ingenunchiază cu ei în jurul mormintelor eroilor neamului tău și le povestește viitorilor apărători ai țării cu glasul limpede și duos paginile istoriei vii, paginile scrise în cartea de aur a neamului nostru cu sângele părinților și fraților școlărilor tăi.

Voi, preoți sfințiți, adunați în zile senine maicele și soțiile celor ce-și plâng fiii și soții lor, ieșiți apoi la aceste locuri sfinte și le alinați durerea prin pioase cuvinte, ce le veți adresa din belșugul dragostii inimii voastre, aceluia cari, prin eroismul celor cari dormi aici, și au câștigat lor și patriei glorie și onor. Ear în zilele de grele încercări, când poporul ar sta la mări răspântii de enormă răspundere pentru urmași, — adunați turma cuvântătoare,

Anunț în fiecare zi da Marți și Vineri între ora 11—12, persoanele sărace, invalizi, văduvele și orfanii de răboi pot primi *sfaturi gratuite* în localul baroului advocaților, Sibiu, edificiul Tribunalului, ușa Nr. 41.

Convocare. Membrii subsecției învățărești din plasa Sighișoara, jud. Târnava-mare, se convoacă la adunarea ordinară de primăvară, ce se ține în comuna Archita, în 6 Mai (ziua Sf. Gheorghe) 1924, în edificiul școlii primare la ora 8 a. m. După serviciul divin, cu invocarea duhului Sf., urmează: Deschiderea ședinței, apelul nominal; dizertații de învățători *Artimon Reccean* și *Ilie Culeuș*; lecții practice, ținute de *Ioan Popa*, *Gheorghe Spiridonescu*, *Maria Vătășescu*, *Ioan Stroeșcu*, *Romul Pulca* și *Nicolae Iosif*.

Inspectorat. Cu începere dela 1 Ianuar 1924 s'a înființat în Sibiu Inspectoratul Industrial pentru județele Sibiu, Făgăraș, Alba Iulia, Târnava-mare și Târnava-mică.

ȘTIRI LOCALE

Teatru. Compania dramatică a marelui artist *Marioara Volculescu* va da în sala teatrului, Duminică și Luni, în 6 și 7 April a. c., două reprezentații: *Căpșana*, în 4 acte, și *Viștea* în 3 acte. Biletele se vând la Librăria Foala Poporului, în strada Mitropoliei.

Conferență. Duminică, în 6 April, va ține o conferență în seria a II-a la conferențelor desp. Sibiu al Asociației și a secției Sibiu a Asoc. prof. români secundari, dl. inspector școlar *Dr. Nicolae Regman*, despre *Spiru Haret*, întemeietorul educației naționale, la ora 6 în sala cea mare a prefecturii. Prefeturile obișnuite.

Convocare. Prin aceasta se convoacă toți părinții elevilor, tutorii, donatorii școlii și toate persoanele cu drept de vot din circumscripția «Școlii primare urbane de stat Nr. 2 din Sibiu» str. Kastner 6, la adunarea generală, ce se ține Duminică, în 20 April 1924, la ora 4 d. a. cu următoarea ordine de zi: Aprobarea bugetului pe exercițiul 1924 întocmit de comitetul școlar; Propuneri. — Sibiu 29 Martie 1924. *Dr. V. Tăbăcaru*, președinte. *Teofil Căliman*, secretar.

CĂRȚI ȘI REVISTE

Din publicațiile Comisiunii monumentelor istorice, secția din Transilvania și ținuturile mărginașe, a apărut: Raportul cu privire la lucrările din al doilea an de funcționare (1922—23). Intocmit și publicat de *Const. Dalcoviciu*, secretar comisiei, cu două rapoarte tehnice de *Rud. Wagner*, arhitectul comisiei, și anume rapoarte asupra ruinelor bisericii din Rodna-veche și a mănăstirii Ploșcopului din Silvașul-de-sus. La aceasta din urmă se schițează istoricul, arhitectura și starea actuală a clădirii, după care se propun remedii pentru repararea zidurilor crape; din fondul de 500,000 lei, destinat prin

o conducere la mormintele eroilor lor și aici chemându-i pe aceștia drept mărturie marelui vostru sfat, — cu mâna pe una dintre acestea cruci roșii cu cuvintele adevărului, cuvintele conducătoare spre calea fericirii întregului nostru neam.

Ear tu, plugar cinstit, când treci pe lângă acest cimitir, oprește-ți bouleni, descopere-ți capul, Ingenunchie apoi lângă unul din aceste altare, și drept mulțămire pentru ogor-ți mărît prin sângele fraților tăi de aici, rostește, pentru odihna sufletului lor o rugă de iertare!

Fiii și fiicele neamului meu, cari azi încunjurați cu lacrimile durerii și recunoștinții în ochi aceste morminte, veniți cu mic cu mare în tot anul și vă arătați prin osul de recunoștință-eroilor căzuți, prin frumsețarea și conservarea mormintelor răslețe, făcând prin ajutorul artei proprie sufletului nostru câte un sfânt monument din fiecare mormânt, tot atâtea chizești ale fericirii și prosperității întregului popor!

Binecuvântată fie munca noastră, depusă întru paza acestor altare, azi de noi și de Dumnezeu sfințite! Amin.

buget pentru lucrări de întreținere și restaurare a monumentelor, s'au acordat în acest scop 50,000 lei. Din același fond s'au dat sume mai mari sau mai mici: bisericilor ort. din Avrig pentru restaurarea picturii și lucrări de reparații, bisericilor ort. Sf. Adormire din Satulung (jud. Brașov) pentru curățirea și spălarea picturii, bisericilor ort. din Cojocna și Gurasada pentru lucrări de întreținere, precum și altor biserici și instituții publice din Transilvania. Comisiunea are înscris în programul său multe alte lucrări, toate de însemnătate deosebită. Secția pentru Transilvania a comisiei se compune din următorii domni: Președinte *Al. Lăpădatu*, membri: *M. Csaki*, *E. Dăianu*, *I. Lupas*, *I. Marțian*, *M. Roska* și *D. M. Teodorescu*.

Vlahii și Morlacii. În publicațiile institutului de istorie universală dela universitatea din Cluj a apărut volumul despre *Vlahii și Morlacii*, români cari până către jumătatea a doua a secolului al 16-lea vorbeau un dialect al limbii noastre. Acest studiu, cu bogat material, cules din publicațiile Academiei jugoslave din Zagreb și din alte publicații, se datorește dlui *Silvia Dragomir*, profesor universitar, care prin noua sa carte aduce prețioase contribuții la cunoașterea istoriei romanismului. Volumul costă 50 lei.

Fragmente din cronică sârbească a lui *George Brancovici*, extrase de *Silvia Dragomir*, profesor la universitatea din Cluj, au apărut în ediție separată, tipărită din Anuarul Institutului de istorie națională pe 1923.

Transilvania. A apărut revista Asociației, Nr. 1—2 din 1924, cu articole și versuri, semnate de: *V. Goldis*, *Maria Conțan*, *I. Agărbiceanu*, *A. Bănciu*, *Dr. G. Preda*, *H. Petra-Petrescu* și a. — Prețul acestui număr 30 lei. Abonamentul anual 100 lei pentru membri, 200 lei pentru alții. Red. și adm.: Sibiu, strada Șaguna 6.

Anuarul al patrulea al liceului «Traian Doda» din Caransebeș, pe anul școlar 1922—23, a apărut publicat de *dir. Sabin Evușian* și *dir. substituit G. Noaghea*. Anuarul cuprinde situația întregului an școlar inclusiv luna Septembrie.

VARIETĂȚI

Păstrarea uneltelor agricole. Uneltile și cu deosebite mașinile agricole sânt mai ales în prezent marfa scumpă. Expuse fiind ploilor ori zăpezii și lăsate în grija sorții, ele se strică grabnic și căsunează economul mari pagube. Ar trebui deci păstrate sub coperi. Când cu adăpostirea, este neapărat să le curățim de rămășițele murdare și să ungem cu ulei tăsele și alte părți de fier și de oțel. Ca scut contra putrezirii lemnului se recomandă festirea din nou cu vâpsăle de ulei, operație care trebuie repetată de câte ori cere trebuința. Lemnul neghiul se poate festi și numai cu păcură, care răsbate adanc și asemenea uleiului, nu îngăduie umezelii intrare. Furcile și greblele de lemn, jugul, coadele de sapă și alte scule de acest fel, ar trebui unse și ele cu mult ulei de rapiță sau în, mărginind festirea cu vâpsăle amintită la părțile care nu au menirea să lucre în pământ, unde vâpsăle s'ar despoia în prăpă. Pe când se festeste sau se unge, lemnul să fie îndeplin uscat; altcum vâpsău nu se prinde bine și uleiul n'are cum răsbate înăuntru.

Contra ruginii părților de fier recomandăm svântarea și ungerea ne întârziată cu untură proaspătă și mai ales festirea cu *păcură de asfalt*, încălzită bine. Ungerea se va aplica și la cormane, sape, lopoți, fierul de plug și celelalte tăse.

Dirințele calului, (comunicate de un agricultor): La deal nu mă bate. La vale nu mă iuji. La șes nu mă cruța. În grajd nu mă uita. De tăn bun și grăunte nu mă lipsi. Dă-mi apă curată și la timp. Nu da nitări țesale și peria. Îngrijește de asernut uscat. Obosit și nădușit nu mă părăsi. Bolnav și la frig nu mă lăsa să scriburesc, de zăbale nu mă smânci, mănios fiind nu mă înhăta cu biciul.

Arăbi zic: Orzul dat seara trece în spatele calului, iar orzul îmbiat dimineața în bălegar.

Posta redacției

Pr. I. P. în Cl. Primim cu plăcere și mulțămire. *Pr. I. I.* în 7. Publicăm bucuros raport despre decursul conferinței și un *resumat* despre disertațiile ținute.

Concurs

Prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia apariție în «Telegraful Român» pentru întregirea parohiilor următoarelor comune ortodoxe române vacante din protopopiatul Hunedoarei:

1. Leleş cu filia Sohodol, pe lângă emolumentele: Casă parohială deplin corăspunzătoare lângă biserică; 33 jug. cad. pământ cultivabil; sticlele și birul preoțesc — grațiu în natură — conform acordului dintre candidați și popor.

2. Bala Crăluțului cu filiile Toplița, Vălar Buzdular și Cernișoara-Floresc, concurs repetit pe lângă venitele din coala B. despre întregirea dela stat.

3. Cinciș, cu filia Cerna, concurs repetit cu venitele din coala B.

4. Hășdău cu filiile Dobăca și Goleș, concurs repetit cu venitele din coala B.

5. Săncerul, concurs repetit cu venitele din coala B.

6. Valea-Nandruului cu filia Nandru, concurs repetit cu venitele din coala B. a întregirii dela stat.

Reflecții sânt pofțiți să-și înainteze rugărilor de concurs instruite în ordine subsemnatului oficiu protopopesic în termenul indicat și să se prezinte în vre-o sărbătoare în biserică parohială, la care reflectează.

Oficiul protopopesic ortodox român în înțelegere cu comitetele parohiale.

Andrei Ludo,
protopop.

Nr. 442/1923

(5) 3—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei nou înființate de clasa III din Nemș, protopopesicatul Mediașului, se publică nou concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțesci dela stat și stola statorită prin concluzul comitetului parohial din 26 Octombrie 1923 precum și 6 jugăre porțiune canonică.

Concurenții să-și înainteze cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesic în termenul indicat, având a se prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare la biserică spre a cânta, cuvânta și face cunoștință cu poporul.

Mediaș, la 28 Decembrie 1923.

Oficiul protopopesic ort. rom. al Mediașului în înțelegere cu comitetul parohial.

Romul Mireea,
protopop.

La Librăria arhidiecezană se află de vânzare

Cuvântări bisericesti

de arhimandritul Ilarion Mireea, egumenul sfintei mănăstiri Precista Mare din Roman, cuprinzând 41 predici pentru Duminicile din Paresimi, 9 Duminici după Rosalii și la unele sărbători de peste an. Preț 16 Lei.

Cititi

MEMORIILE

Arhiepiscopului și Mitropolitului
Andrei Șaguna

Au apărut într'un frumos volum, de 112 pagini, cu ilustrațiuni. Cartea cuprinde însemnările lui Șaguna despre fapte și întâmplări momentuoase din viața sa. Se află la

Librăria Arhidiecezană în Sibiu

Preț: 25 Lei

La Librăria Arhidiecezană în Sibiu, se mai află de vânzare

Noul Testament
(cu litere drile)

de

Andrei baron de Șaguna

Preț: crud 10 Lei 6—, broșat 10 Lei 10—,
plus porto postal 5 Lei.

In Librăria Arhidiecezană

a sosit și se află spre vânzare

Din viețile sfinților

I. Spre Emaus

de

Mihail Sadoveanu și D. D. Patrașcanu

Preț: 10 Lei 35—

plus spese postale: 5 Lei

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu se află de vânzare

Părți alese din Biblie

tipărită cu litere latine, cu binecuvântarea I. P. S. Sale
Dnui Ioan Meșianu, arhiepiscop și mitropolit.

Preț: legat 25 Lei plus porto postal 5 Lei

Au sosit la Librăria Arhidiecezană

Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Notă literară: povestiri, călătorii, cărți pentru copii medicale, pedagogice, economice, povești; diverse biblioteci ca: Biblioteca pentru toți, Minervei, Căminul, Semănătorul, Scriitorii români, Steaua, Flacăra, Clipse de uitare, Scriitorii celebri, Foi volante, Pagini alese din scriitorii români, Biblioteca Universală, Lumea copiilor, Steaua copiilor, Astra nouă, Biblioteca clasică, Biblioteca inimii, Biblioteca Energia.

Se găsesc de vânzare la Librăria Arhidiecezană în Sibiu:

Din publicațiile scriitorului Ion Gorun următoarele volume:

Lume necăjită,

povestiri, 12 lei

Nu te supăra,

povestiri, 15 lei

Faust,

traducere din Goethe, 14 l.

Obraze și Măști,

17 lei

Robinson în Țara

Românească,

povestiri din zilele noastre, 16 lei

La trimitere prin poșta a se adăuga 5 Lei porto postal.

Enciclopedia Română

de Dr. C. Diaconovich, complex 3 tomuri, se rescumpără de librăria W. Krafft, Sibiu.

(31) 3—3

Tipografia și Librăria diecezană, Arad

Extras din catalog

Potir cu pedestal din bronz, păharul din argint aurit a 1500— și 2200—; din argint curat și aurit a 7500— și 8000— lei.

Linguriță, la sf. cuminătură din argint a 450—, din bronz aurit a 200— lei.

Disc din bronz aurit a 150— lei, din argint aurit 1000— lei.

Copie cu ascuș de oțel a 260— lei.

Cutie pentru sf. cuminătură la bolnavi, din bronz argintat 2000— lei.

Cutie pentru mir, burete, foarfecă, la sf. botez, din bronz argintat 2000— lei.

Cuțitaș pentru miruit 120— lei.

Candle de argint de China sau Alpaca a 550— și 800— lei.

Cădelnițe, după ritul ortodox, din bronz argintat a 1000— și 1500— lei.

Cruci pe altar, sau portative, din lemn frumos lucrat a 50— lei, din argint de China cu Domnul Hristos gravat în cruce și cu decoruri, bucată a 1400—, ear din bronz argintat 550— lei.

Litir din argint de China a 3500— și a 4500— lei.

Tavă pentru anafora, dela 400— lei în sus.

Burete presat (pentru antimis) a 15— lei.

Unelte de bronz pentru prapori, 600 lei.

Cruce pentru molitvelnic din argint de China 500— lei, ear din aramă argintată a 180— lei.

Steluță din bronz aurit 150— lei, ear din argint aurit 280— lei.

Pristornic (sigil pentru sfintele prescuri) lemn de teiu, bucată 25— lei.

Cană pentru încălzit apa (pentru căldură-teplotă) din bronz argintat, 80— și 100— lei.

P. O. public este rugat, să-și facă comanda de sărbători cât se poate de timpuriu. Comandele făcute în timpul ultim, eventual nu ajung la vreme.

Vase pentru apă și vin, cu tavă din bronz argintat 1400— lei.

Vase de sticlă pentru apă și vin, cu tavă din zinc, cu 150— lei. Cu tavă de cristal cu 230— lei.

Vas pentru miruit din bronz argintat, provăzut cu cuțitaș a 550— lei.

Ornate (odăjdii) bisericesti în toate execuțiile dela 4500— lei în sus. La cerere servim modele.

Stihare pentru preoți, din gîoigi (pânză albă) dela 800— lei în sus; din brocat după înțelegere.

Prapori în toate mărimile și culorile dorite, bucată dela 2500— lei sus. La cerere servim modele.

Acoperitoare pentru analogion (Tetrapod) din brocat, pluş, mătasă, dela 1000— lei în sus.

Perdea la ușile împărătești. Preț după material (pluş, catifea, brocat, damast) și după mărime.

Chivot, Ripizi de lemn, Feșnice.

Potcapii din catifea a 150— lei.

Brâne preoțesti în toate culorile a 600— lei metrul.

Prăznicare, exe. uție foarte frumoasă, pictate pe lemn de teiu, sau pe tinichea cu 150— lei.

Clopoșele pentru altar, dela 400— lei în sus.

Icoane sfinte pictate în oleu pe pânză în orice mărime.

Mormântul Doamnei pictat pe pânză frumos și moțat, dela 1500— lei în sus.

Stihare pentru ministranți, din gîoigi, dela 400— lei în sus, ear din brocat după înțelegere.

Căciuli pentru preoți dela 150— lei în sus.

(26) 3—3